

telse, er fremkommen med mit Lovforslag. Jeg har nok hørt, at der har hævet sig Stemmer, der have benægtet, at saadanne have fundet Sted, men jeg paastaar alligevel, at det har været Tilfældet, og det glæder mig, at denne min Paastand er bleven bekræftet af Andre, paa hvis Mening jeg sætter ligesaa høi Priis som paa deres, der have paastaat det Modsatte. Jeg maa derfor fremdeles paastaa, at Priserne paa enkelte Steder ere blevene satte for høit, og at som Følge deraf Capitelstaxten ogsaa er bleven for høi. At Kornet paa sine Steder sælges til en Priis, der er over Capitelstaxten, dertil kan der være mange Grunde; det kan saaledes have sin Grund i Forudbetaling paa Leverancerne, og det kan overhovedet have sin Grund i mange andre Ting, saa at den Omstændighed, at en Kjøbmand godtgjør, at han har givet saa og saa Meget over Capitelstaxten, strengt taget ikke kan bevise, at Capitelstaxten er under Landprisen. Nyberne skulle nok sørge for, at Capitelstaxten ikke bliver lavere end Landprisen, og den Omstændighed, at en Kjøbmand har kjøbt Korn til en Priis af 1 eller 2 Mark over Capitelstaxten, beviser derfor, som sagt, ikke meget. Dette kan, som bemærket, have sin Grund i, at der betales Vedkommende et Par hundrede Rigsdaler forud, eller at Vedkommende faae en heel Deel Varer for deres Tiende, og saa troe de, at de faae en Priis, der er over Capitelstaxten, og betænke ikke, at de maae betale deres Varer i dyre Domme. Det er et Factum, og det findes Sted paa flere Steder; det kan jeg forstifre, naar man endelig vil ind paa Realiteten. Jeg har søgt ved Lovforslaget at udjevne en Uligghed, idet jeg finder det ubilligt, at kun den ene Part, nemlig Nyberne, skal bestemme Prisen paa Kornet og derefter lade sig betale. Det er Grunden, hvorfor jeg har forelagt mit Forslag, hvorimod jeg helst havde holdt udenfor Sagen, at Prisen paa sine Steder er bleven ansat for høit.

J. Sjørgensen: Skjøndt jeg ikke kan sige, at den hidtil stedfindende Ansættelse af Capitelstaxten har været ubillig, maa jeg dog gjøre en Bemærkning med Hensyn til Uttrin-ger, der ere saadanne om Krigsfladeserstatningen

og om, at Capitelstaxten er bleven ansat for lavt. Det er saa ofte Tilfældet, at Kornet i een Tid af Aaret er dyrere end til en anden Tid, og det var netop Tilfældet i det nævnte Aar. Navnlige kan jeg anføre, at Havren den Gang slap op, og at man maatte kjøbe den, hvor man kunde faae den, og Følgen deraf blev naturlig, at Prisen steg. Der er blot et Par Bemærkninger, som jeg vilde ønske, at det Udvalg, der muligen bliver nedsat, vilde tage Hensyn til. Jeg skal saaledes gjøre opmærksom paa, hvad der allerede er blevet nævnt af et Par ærede Medlemmer med Hensyn til Prisen i et Par Stifter eller Amtet og i saadanne Tilfælde, hvor Capitelstaxten gjælder for store Kredse. Det finder saaledes ofte Sted, at Prisen i en Deel af Stiftet kan være en heel Daler høiere end i en anden. Det kan da være ubilligt, at den høiere Priis i en Deel af Stiftet skal ramme saa mange Tønder Hartkorn i den Deel af Stiftet, hvor Prisen har været lavere, og omvendt kunde der være Grund til — naar man især tager Hensyn til den lavere Priis, der er bleven givet i den ene Deel af Stiftet — da at give Prisen et Tillæg. Jeg skulde derfor ønske, at der kunde gjøres Noget for at ændre den stedfundne Uligghed. Min væsentligste Indvending rammer imidlertid den Bestemmelse, at Forstanderskabet skal sætte Prisen ligeoverfor Præsten. Herimod troer jeg nok, at man kan gjøre to Indvendinger; for det Første mener jeg, at man ikke skal søge at sætte Parterne op imod hinanden, og dernæst mener jeg, at det ikke bør være hele Sogneforstanderskabet, der skal være med; thi i saa Fald kan man jo ikke nægte, at den ene kan skyde sig ind under den anden og derved mene at slippe for Ansvar. Det blev ogsaa omtalt isjor, og jeg antydede, at det var bedre, at kun et enkelt Medlem af Sogneforstanderskabet kom til at medvirke ved Capitelstaxtens Ansættelse; thi det maa altid have sin store Betydning, at det er en Enkelt, der bærer Ansvaret. Det var blot disse Bemærkninger, jeg vilde gjøre.

Rettelser.